

Innspill til Helsepersonellplan 2040 – Norges Massasjeforbund

Innledning – videreføring av tidligere hørings svar (2023)

Norges Massasjeforbund (NMF) viser til tidligere høringsinnspill, blant annet i forbindelse med **NOU 2023:4 – Tid for handling**, der forbundet tydelig pekte på behovet for bedre utnyttelse av eksisterende helsefaglig kompetanse utenfor det autoriserte helsepersonellet.

Helsepersonellplan 2040 representerer en viktig anledning til å rette opp strukturelle svakheter i dagens system og sikre at **trygge, dokumenterte og samfunnsnyttige helsetjenester faktisk tas i bruk**. Massasjeterapi er i dag en slik ressurs – men mangler nødvendige rammer for kvalitet, pasientsikkerhet og systematisk bruk.

Massasjeterapi som forebyggende helsetjeneste

Massasjeterapi benyttes i dag av titusenvis av nordmenn som et **lavterskel, tilgjengelig og forebyggende tiltak** mot muskel- og skjelettplager – den klart største årsaken til sykefravær og uførhet i Norge.

Forebyggende bruk av massasjeterapi bidrar blant annet til:

- redusert muskulær spenning og belastningsskader
- bedret bevegelighet og funksjon
- økt sirkulasjon og vevstilpasning
- tidlig intervensjon før plager utvikler seg til langvarig sykdom

I motsetning til mange andre helsetjenester oppsøkes massasjeterapi **tidlig i forløpet**, ofte før pasienten trenger henvisning, sykmelding eller spesialisthelsetjenester. Dette gir et betydelig potensial for **å avlaste både fastleger, fysioterapitjenesten og spesialisthelsetjenesten**.

Samfunnsøkonomiske gevinster og bærekraft

Som NMF påpekte i hørings svaret i 2023, er det et misforhold mellom:

- den dokumenterte nytten av massasjeterapi**, og
- måten tjenesten reguleres og beskattes på**

Beregninger viser at dersom massasjeterapi bidrar til å redusere sykefravær med bare én uke per pasient per terapeut, vil samfunnets besparelser kunne beløpe seg til **flere hundre millioner kroner årlig** – langt mer enn statens samlede merverdiinntekter fra bransjen.

Massasjeterapi bør derfor ses som:

- et **forebyggende virkemiddel**, ikke en kostnad
- en **avlastning av et presset helsepersonellsystem**
- en ressurs som støtter målene i Helsepersonellplan 2040 om bærekraft og effektiv bruk av kompetanse

Pasientsikkerhet – en utilsiktet konsekvens av dagens regelverk

NMF har i flere år advart mot utviklingen etter innføringen av 25 % merverdiavgift i 2021. I høringssvar og innspill fra tidligere år pekte forbundet på at:

- fjerning av mva-unntaket fjernet incentiver til faglig kvalitetssikring
- medlemskap i seriøse fagforbund mistet sin funksjon
- useriøse aktører fikk konkurransefortrinn

Konsekvensen er økt risiko for:

- pasientskader
- økonomisk kriminalitet og skatteunndragelse
- alvorlige tillitsbrudd, inkludert overgrepssaker dokumentert i media

Dette står i direkte motstrid til målene om pasientsikkerhet og kvalitet i helsetjenesten.

Behovet for beskyttet tittel – lærdom fra andre yrkesgrupper

I likhet med det NMF påpekte i tidligere høringssvar og innspill, er fraværet av **beskyttet tittel for massasjeterapeuter** en strukturell svakhet.

Sammenlignbare yrkesgrupper, som **fotterapeuter**, har:

- formalisert utdanning på yrkesrettet nivå
- tydelige kompetansekrav
- autorisasjon og beskyttet tittel etter helsepersonelloven

Massasjeterapeuter med fagutdanning har tilsvarende:

- omfattende opplæring i anatomi, fysiologi og grunnmedisin på høyskole – og universitetsnivå
- tydelige kompetansekrav
- klinisk praksis
- etisk regelverk og krav til forsvarlig yrkesutøvelse

Likevel mangler yrket formell beskyttelse, noe som:

- gjør det vanskelig for publikum å skille kvalifiserte terapeuter fra useriøse aktører
- svekker pasientsikkerheten
- kompliserer tverrfaglig samarbeid

Konkrete forslag – videreføring og forsterkning av tidligere innspill

Norges Massasjeforbund foreslår at Helsepersonellplan 2040:

1. **Anerkjenner massasjeterapi som en forebyggende og helsefremmende ressurs** i arbeidet med muskel- og skjelettplager.
2. **Legger til rette for beskyttet tittel for massasjeterapeut**, knyttet til dokumentert utdanning og faglige standarder.
3. **Støtter innsending av søknad om beskyttet tittel i 2026**, som et konkret tiltak for pasientsikkerhet og kvalitetsheving.
4. **Bidrar til rammebetingelser som ikke straffer forebyggende behandling økonomisk**, men heller stimulerer til tidlig innsats og redusert sykefravær.

Avslutning

Helsepersonellplan 2040 vil ikke lykkes uten å ta i bruk hele bredden av tilgjengelig, kvalifisert kompetanse. Massasjeterapi representerer en moden, etablert og samfunnsnyttig helsetjeneste som i dag står uten nødvendige strukturelle rammer.

NMF ber derfor om at massasjeterapeuter inkluderes som en del av løsningen – ikke holdes utenfor systemet.

Om oss:

Norges Massasjeforbund (NMF) ble etablert i 1995 og er det største særforbundet (ca. 400 medlemmer) for massasjeterapeuter som jobber med helserettet og kunnskapbasert terapeutisk behandling og massasjeterapi i Norge.

Massasjeterapi er en trygg og kjent medikamentfri behandlingsform med dokumentert medisinsk relevans. Forskning viser at massasjeterapi kan gi smertelindring, økt funksjonsevne, økt søvnkvalitet, redusert angstnivå og generelt forbedret livskvalitet. Faget er særlig viktig i dag i vårt høyteknologiske samfunn. Massasjeterapi er en del av de kliniske retningslinjene ved en rekke smertetilstander.

Massasjeterapeuter har spisskompetanse på å skape bevegelse i kroppen og kroppens strukturer. Det er ikke alle tilstander med muskel- og skjelettplager det er mulig eller hensiktsmessig kun å medisinere eller bevege seg ut av, og her utgjør vårt fag en unik forskjell.

Manuelle teknikker benyttes terapeutisk for å gjenopprette bevegelse og flyt. Utdannelsen er praktisk og spesialisert, et solid terapeutisk håndtverksyrke på fag- og høyskolenivå.

Våre massasjeterapeuter arbeider på klinikker, innen idretten, på Olympiatoppen og ute på bedrifter. De jobber ofte tverrfaglig sammen med leger, fysioterapeuter og annet helsepersonell og besitter den samme grunnleggende medisinske kompetansen.

For Norges Massasjeforbund

Vivi Ann Waggestad - styreleder